Gemeente Borne

Bestuurlijke memo

Nummer
26int03579

aan	Van	Opsteller	datum
Gemeenteraad Borne	College van B en W	M.C.A. Gras	25-8-26

betreft
Uitvraag provincie Overijssel Wonen in opvang 2026-2028 gemeente Borne

Portefeuillehouder
B. Drees

Argumentatie voor aanbieding memo aan de gemeenteraad:
In oktober 2026 moeten we, in het kader van de Spreidingswet, aan de provincie Overijssel laten weten hoe wij als gemeente Borne de komende periode 2027-2028 invulling geven aan de drie opgaven: opvang Oekraïense ontheemden, opvang asielzoekers en huisvesting statushouders.

Geachte raadsleden,

Met de raadsmemo van 7 april 2026 bent u geïnformeerd over de huisvesting van statushouders en de opvang van asielzoekers en Oekraïense ontheemden. Met deze memo stellen we u op de hoogte van de invulling van de drie opgaven voor de periode 2027-2028. En informeren we u over de actuele stand van zaken per 15 augustus 2026.

Tweesporenkoers
Ook voor de komende periode blijven we de lijn volgen zoals aangegeven in de door u vastgestelde tweesporenkoers in 2023. Dit betekent dat we blijven inzetten op het ruimschoots overtreffen van de opvangopgave voor Oekraïense ontheemden (>200%) en het proactief realiseren van huisvesting voor statushouders. Indien nodig wordt Maria Mediatrix ingezet als tussenvoorziening voor het tijdelijk huisvesten van statushouders, tot er een woning beschikbaar komt. Daarmee geven we ook invulling aan de vastgestelde uitgangspunten voor wonen in opvang (april 2025).

We kiezen er dus nadrukkelijk voor een actieve en vooruitlopende rol binnen de opvang- en huisvestingsopgaven te blijven vervullen. Door bewust boven de opgaven te presteren waar dat kan, wordt bijgedragen aan een evenwichtige en beheersbare uitvoering van landelijke en regionale opgaven.

Asielopvang-opgave nu
Op dit moment geldt er vanuit de cyclus 2024-februari 2026 voor de asielopgave geen taakstelling voor onze gemeente. De taakstelling is eind 2024 door de minister in zijn verdeelbesluit vastgesteld op nul. Dit betekent dat gemeente Borne nu geen asiel-opvangplekken hoeft te realiseren.

Indicatieve asielopgave 1 juli 2027–31 december 2028
Met de publicatie van de nieuwe capaciteitsraming op 27 februari 2026 is een nieuwe cyclus van de Spreidingswet gestart. De indicatieve opgave voor de provincie Overijssel bedraagt 5.801 asiel-opvangplaatsen (5.431 reguliere opvangplekken, 370 alleenstaande minderjarige asielzoekers (AMV) opvangplekken). Gemeente Borne heeft een indicatieve opgave van 136 asiel-opvangplekken, waarvan 9 voor AMV.

Wonen in opvang 2026–2028 gemeente Borne
Om te komen tot een verdeling in het provinciale plan, dient elke gemeente aan te geven hoe ze de komende periode invulling wil geven aan de drie opgaven. Voor de invulling hiervan blijven we de tweesporenkoers volgen. We blijven dus inzetten op het ruimschoots overtreffen van de opvangopgave voor Oekraïense ontheemden (>200%) en we realiseren proactief huisvesting voor statushouders. Indien nodig wordt Maria Mediatrix ingezet als tussenvoorziening voor het tijdelijk huisvesten van statushouders, tot er een woning beschikbaar komt.

Regionaal opvangplan
De Twentse Regietafel stelt aan de hand van alle inventarisaties van de 14 Twentse gemeenten één regionaal plan op, dat naar de provincie wordt gestuurd. Via de provincie wordt het plan aan de Minister van Asiel en Migratie aangeboden. Eind 2026 stelt de minister in het verdeelbesluit de definitieve asielopvang-opgave vast. De periode waarover deze opvangplekken moeten zijn gerealiseerd betreft 1 juli 2027 tot en met 31 december 2028.

Opvang Oekraïense ontheemden
De indicatieve rijksopgave voor gemeente Borne bedraagt 166 opvangplaatsen. Wij hebben ervoor gekozen een ambitie te hanteren van meer dan 200% van deze opgave, wat neerkomt op 332 opvangplaatsen. Met 339 gerealiseerde opvangplaatsen betekent dit dat wij de eigen ambitie volledig waarmaken en zelfs licht overstijgen. We presteren ruimschoots boven de landelijke norm en dragen daarmee bij aan het verlichten en opvangen van druk elders in de regio en het land.
De opvangplaatsen zijn gerealiseerd op Maria Mediatrix (229 plekken) en De Zwanenhof (110 plekken).
Voor beide locaties samen geldt een maximum van 350 opvangplaatsen. Inclusief de 8 statushouders op Maria Mediatrix wordt dit maximum op dit moment bijna volledig benut.

Wonen in opvang
Gemeente Borne heeft in het verleden gedurende lange tijd 300 tot 375 asielzoekers opgevangen. Op dit moment voldoen we ruimschoots aan de opvangopgave voor Oekraïense ontheemden (>200%). Ook huisvesten we al een aantal jaren meer statushouders dan onze taakstelling voorschrijft.
Wij blijven gehoor geven aan de oproep van het Rijk om ons extra in te spannen voor de opvang van Oekraïense ontheemden en de huisvesting van statushouders en dragen daarmee bij aan het ontlasten van de totale opvangketen. Daarbij gaan wij uit van een bestendige lijn van het Rijk, waarbij deze extra inspanningen worden meegewogen bij de verdeling van de verschillende opvangopgaven. In het verdeelbesluit 2024 is gemeente Borne vanwege de uitzonderlijke bijdrage aan de opvang van Oekraïense ontheemden uitgesloten bij de verdeling van de opgave voor asielopvang. Gemeente Borne levert ook op dit moment nog steeds deze uitzonderlijke bijdrage.

De zoektocht naar aanvullende en alternatieve locaties voor wonen in opvang, primair voor Oekraïense ontheemden, wordt voortgezet. Daarbij wordt gekeken naar locaties die duurzaam, leefbaar en uitvoerbaar kunnen bijdragen aan deze opgave.

Huisvesten statushouders
Voor de tweede helft van 2026 heeft gemeente Borne een taakstelling van 22 statushouders. Doordat gemeente Borne in voorgaande jaren meer statushouders heeft gehuisvest dan is opgelegd, is een voorsprong opgebouwd.
Dit betekent dat per 15 augustus 2026 een voorsprong bestaat van 2 gehuisveste statushouders. Binnenkort worden nog 8 personen gehuisvest (nareizigers waarvan de man al op Maria Mediatrix woont), waarmee de taakstelling voor 2026 feitelijk ruim is ingevuld en er een flinke voorsprong is ontstaan. Voor het behalen van de taakstelling zijn op dit moment geen extra plaatsingen nodig. Wel hebben we een inspanningsverplichting voor de 8 statushouders die nog op Maria Mediatrix wonen, op het moment dat familieleden in het land van herkomst een vergunning hebben gekregen.

Gemeente Borne loopt hiermee voor op de wettelijke opgave en zal zich actief inzetten op het voorkómen van achterstanden.
De inzet van Maria Mediatrix als tijdelijke doorstroomlocatie maakt het mogelijk om de opvangketen goed te laten doorstromen, statushouders tijdig op te vangen en tegelijkertijd de druk op de reguliere woningmarkt te beperken.

Daarmee voldoet gemeente Borne meer dan volledig (>100%) aan de huidige verplichting.